

GUIA DOCENT (Curs 2012/2013)

**100588 TEORIA I HISTÒRIA
DE LA REPRESENTACIÓ TEATRAL**

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Teoria i història de la representació teatral
Codi	100588
Crèdits ECTS	6
Curs i període en què s'imparteix	Tercer curs, primer semestre
Horari	Divendres, 11.30-14.30
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Carles Batlle Jordà
Departament	Filologia Espanyola (Àrea de Teoria de la Literatura)
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B11-244
Telèfon (*)	935812363
e-mail	carles.batlle@uab.cat
Horari d'atenció	Divendres, 10:30-11:30 Resposta a correus electrònics: pel Campus Virtual, habitualment els dijous al matí.

2. Equip docent

Nom professor/a	Carles Batlle Jordà
Departament	Filologia Espanyola (Àrea de Teoria de la Literatura)
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B11-244
Telèfon (*)	935812363
e-mail	carles.batlle@uab.cat
Horari de tutories	Divendres, 10:30-11:30

3.- Prerequisits

Atès que l'estudiant ha demostrat, mitjançant l'obtenció dels crèdits corresponents a les assignatures de formació bàsica i les obligatòries, haver adquirit les competències bàsiques, haurà de ser capaç d'expressar-se amb correcció oralment i per escrit. Per aquesta raó, els eventuais errors ortogràfics i d'expressió que pogués cometre comportaran un descens de la puntuació en la qualificació final.

Les activitats, pràctiques i treballs presentats a l'assignatura hauran de ser originals i no s'admetrà, sota cap circumstància, el plagi total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport. L'eventual presentació de material no original sense indicar-ne adequadament l'origen comportarà, automàticament, la qualificació de suspens (0).

Així mateix, es considera que l'estudiant coneix les normes generals de presentació d'un treball acadèmic. No obstant això, podrà aplicar les normes específiques que pugui indicar-li el professor de l'assignatura, si així ho creu necessari.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

"Teoria i història de la representació teatral" és l'assignatura que desenvolupa la matèria del mateix nom, que forma part dels 12 crèdits optatius amb els quals l'estudiant completa el curs de tercer del Grau de Llengua i Literatura espanyola.

Objectius:

- Familiaritzar l'alumne amb els conceptes propis de l'escenificació. Introducció a l'anàlisi de la representació teatral.
- Donar a conèixer determinats aspectes relacionats amb l'aparició i l'evolució de la representació teatral en el context de la cultura occidental.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE2: Utilitzar de manera adequada de la terminologia pròpia y específica dels estudis literaris i lingüístics.

Resultats d'aprenentatge

CE2.9. Analitzar obres teatrals clàssiques a la vista dels components poètics fonamentals.
CE2.10. Descriure i explicar conceptes genèrics del teatre com mimesi en acció, perspectives dels personatges, punts de vista dels personatges secundaris.

Competència

CE4: Dominar les tècniques i mètodes del comentari literari de textos i de l'anàlisi crítica d'obres en el seu conjunt, així com les disciplines afins: retòrica i poètica.

Resultats d'aprenentatge

CE4.11. Comentar les peces del teatre breu o llarg, popular o culte, amb les eines de la poètica i la retòrica.

Competència

CE5: Utilitzar les tècniques i mètodes de la crítica textual, i de les disciplines afins: ecdòtica, història del llibre, paleografia i codicologia.

Resultats d'aprenentatge

CE5.3. Analitzar un text teatral des de la perspectiva de la crítica textual, fixant el text i les successives representacions.
CE5.4. Discernir les principals intervencions de l'autor en un text teatral refós.

Competència

CE6: Aplicar les tècniques i mètodes de l'edició anotada de textos, així com dels instruments auxiliars: bases de dades, fons documentals, enciclopèdies, glossaris, eines informàtiques, Internet.

Resultats d'aprenentatge

CE6.8. Editar i anotar textos teatrals de totes les èpoques.
CE6.9. Utilitzar les eines dels actuals processadors de textos, amb especial atenció a les edicions interactives per analitzar les acotacions, didascàlies i la resta de paratextos teatrals.
CE6.10. Identificar i interpretar els principals "corpora" documentals, llocs d'interès d'Internet, fons de biblioteca (i d'altres) de la disciplina.

Competència

CG4: Generar propostes innovadores i competitives en la investigació i en l'activitat professional.
CT1: Recopilar informació d'arxius i biblioteques, analitzar-la i sintetitzar-la.
CT2: Accedir a les fonts electròniques d'informació i elaborar i comunicar aquesta informació en formats electrònics.
CT5: Realitzar presentacions orals i escrites, amb dots d'exposició efectives i adaptades a l'audiència.
CT10: Generar noves idees i ser creatiu.

Resultats d'aprenentatge

CT1, CT2, CT5 Saber realitzar treballs individualment aplicant els coneixements teòrics adquirits.
CG4, CT10 Ser capaç d'enfrontar-se a nous reptes i d'adoptar una postura crítica i innovadora.

6.- Continguts de l'assignatura

APROXIMACIÓ CRÍTICA A LA REPRESENTACIÓ TEATRAL

- Representació i dramaturgia.
- Lectura i escenificació.
- La teatralitat: una "polifonia informacional".
- Les funcions del dramaturg.
- Virtuts i limitacions d'una semiologia del teatre. Noves tendències.
- L'anàlisi de la representació: vies d'aproximació.
- Postdramatisme i crisi de la representació.

ESPAI I TEMPS DE LA REPRESENTACIÓ.

- Tipologia bàsica.
- Espai dramàtic i espai escènic. El model espacial.
- Model espacial i model actancial.

- Punt focal i punt de vista.
- Concreció, abstracció, estilització, metàfora i metonímia.
- L'objecte escenogràfic.

- La il·luminació.
- El so.
- El vestuari i el maquillatge.

- El temps representat i el temps de la representació.
- Seqüenciació i temporalitat.
- Ritme.

ACTOR I DIRECTOR.

- Estatut de la paraula en la representació.
- El treball de l'actor. Interpretació, veu, gestualitat i moviment.
- La formació de l'actor.
- El director. Aproximació a una teoria de l'escenificació.
- La recepció. El joc de l'espectador.

DISCURS I REPRESENTACIÓ.

- Les acotacions.
- El monòleg.
- El diàleg.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

L'aprenentatge d'aquesta assignatura per part de l'alumne es distribueix de la manera següent:

- Activitats dirigides (35%). Aquestes activitats es divideixen en classes magistrals i en pràctiques i seminaris dirigits pel professor, en què es combinarà l'explicació teòrica amb la discussió de tot tipus de textos i de representacions teatrals.
- Activitats supervisades (10%). Es tracta de tutories programades pel professor, dedicades a la correcció i comentari de problemes en els diferents nivells d'anàlisi literària i de la representació.

- Activitats autònomes (50%). Aquestes activitats inclouen tant el temps dedicat a l'assistència a representacions teatrals com a l'estudi personal i la realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics, així com a la preparació de presentacions orals.
- Activitats d'Avaluació (5%). L'avaluació de l'assignatura es durà a terme mitjançant presentacions orals i proves escrites.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes magistrals i sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor	52,5	CE2 a CE6, CG4, CT1, CT2
---	------	--------------------------

Supervisades

Tutories programades	15	CE2 a CE6, CG4, CT1, CT2
----------------------	----	--------------------------

Autònomes

Treball autònom	75	CE2 a CE6, CT2, CT5, CT10
-----------------	----	---------------------------

8.- Avaluació

-El professor desenvoluparà els continguts de la següent manera (amb variacions en funció del calendari de l'assignatura):

- 1a part de la classe.
Desenvolupament de temari.
- 2a part de la classe.
Anàlisi de les obres triades (a la representació de les quals s'assistirà): 1) sessions d'anàlisi del text (segons esquema explicat prèviament a classe) i 2) sessions de comentari de la representació.

En funció d'això, l'avaluació es durà a terme de la següent manera:

- Ponderació dels "assaigs" (crítiques) derivats de cadascuna de les obres triades. (Percentatge en la qualificació final: 50%)
- Crítica d'una representació escollida lliurement. (20%)
- Assistència (a classe i a les representacions). (15%)
- Participació a classe. (15%)

La persona que no presenti els treballs, no assisteixi a les representacions i/o no participi regularment en el treball de seminari serà considerada "No presentada".

La revisió dels treballs es durà a terme a mesura que es vagin presentant.

No hi haurà revaluació.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Presentacions orals i proves escrites	7,5	CE2 a CE6, CG4, CT10
---------------------------------------	-----	----------------------

9- Bibliografia i enllaços web

- O. Aslan**: *El actor en el siglo XX*, Barcelona, Gustavo Gili, 1979.
- *-**J. Abellán**: *La representació teatral. Introducció als llenguatges del teatre actual*, Barcelona, Institut del Teatre, 1982.
- D. Bablet**: "Pour une méthode d'analyse du lieu théâtral", *Travail théâtral*, núm. 13, octubre-desembre 1973. En castellà, revista ADE., núm.54-55, octubre-desembre 1996.
- *-**C. Batlle, F. Foguet, E. Gallén** (coord.): *La representació teatral*, Barcelona, Editorial UOC, 2003.

- M.C. Bobes:** *Semiòtica de la escena*, Madrid, Arco Libros, 2001.
- P. Brook:** *El espacio vacío*, Barcelona, Península, 1994.
- Diversos:** dossier "Iluminación teatral", *ADE. Teatro*, núm.8, abril-juny 2000, ps.32-75.
- Diversos:** dossier "Teatre i so", Barcelona, *Pausa*, núm.32, desembre 2009.
- *-**J.L. García Barrientos:** *Cómo se comenta una obra de teatro*, Madrid, Editorial Síntesis, 2001
- M.A. Grandes Rosales:** "Teatro y teoría crítica contemporánea", *Las puertas del drama*, AAT, otoño 2003, núm.16, ps.14-21.
- T. Kowzan:** "El signo en el teatro", dins *Diversos: El teatro y su crisis actual*, Caracas, Monte Avila, 1969, reproduït a M.C. Bobes (ed.): *Teoría del teatro*, Madrid, Arco Libros, 1997, ps.121-153.
- *-**P. Pavis:** *El análisis de los espectáculos*, Barcelona, Paidós, 2000.
- Id: *Vers une théorie de la pratique théâtrale*, Villeneuve D'Ascq, Presses Universitaires du Septentrion, 2000.
- A.Ramon Graells** (ed.): *El lloc del teatre. Ciutat, arquitectura i espai escènic*, Barcelona, Edicions UPC, 1997.
- F. Reid:** *Il·luminar l'escena*, Barcelona, Institut del Teatre, 1999.
- *-**R.X. Rosselló:** *Anàlisi de l'obra teatral (teoria i pràctica)*, València/ Barcelona, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana/Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999 (2011).
- J-P. Ryngaert:** *Introduction à l'analyse du théâtre*, Paris, Dunod, 1999.
- J. Sanchis Sinisterra:** *La escena sin límites*, Ciudad Real, Ñaque editora, 2002.
- *-**A. Ubersfeld:** *La escuela del espectador*, Madrid, ADE, 1997.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE